

Novinky zo škôl

str. 5-7

Vianočné trhy

str. 10

Úspechy v športe

str. 14

KREMNICA MENÍ PARKOVACIU POLITIKU

Mesto do konca roka rozšíri spoplatnené parkovacie plochy v Kremnici. Platíť sa bude už aj na Skalke. Na novembrovom zasadnutí mestského

zastupiteľstva poslanci schválili aj zvýšenie cien parkovného.

pokračovanie na str. 3

Na slovíčko s primátorom

Milí Kremničania,

dňa 6. 11. sme sa stretli na verejnom vypočutí ohľadom Cesty I/65, kde ste vyjadrili svoje požiadavky na riešenie stále sa zhoršujúcej bezpečnosti a hlučnosti na hlavnom ťahu cez Kremnicu. Všetky vaše pripomienky sme spracovali do listu a opätovne žiadame Slovenskú správu ciest v Banskej Bystrici o riešenie situácie. List bol adresovaný Slovenskej správe ciest v Bratislave, Dopravnému inšpektorátu v Žiari nad Hronom a Banskobystrickému samosprávnemu kraju. Iniciujem aj osobné stretnutie so zainteresovanými inštitúciami.

Na mestskom úrade prebehli dve výberové konania - prvé na obsadenie miesta vedúcej oddelenia technických služieb, ktorou sa stala Ing. Lucia Királyová a na mieste riaditeľky materskej školy, ktorou sa stala Mgr. Monika Golhová.

Stretli sme sa so zástupcami Oblastnej organizácie cestovného ruchu Turiec - Kremnicko a Stredné Slovensko. Na valnom zhromaždení v októbri bola odsúhlasená zmena názvu OOCR TK na Oblastnú organizáciu cestovného ruchu Turiec. Dôvodom zmeny názvu bola požiadavka zo strany primátora a poslancov mestského zastupiteľstva Martin, nakoľko im toto spojenie pripadalo nelogické, a to i s ohľadom na príslušnosť mesta Kremnica k Banskobystrickému samosprávnemu kraju. Na najbližšie zastupiteľstvo predkladáme návrh na uznesenie na zrušenie členstva v tejto OOCR. V tomto mesiaci sme mali stretnutie so zástupcami OOCR Stredné Slovensko, ktorí sa prišli informovať o aktivitách v oblasti cestovného ruchu. Zároveň vyjadrili záujem o členstvo Kremnice v organizácii.

Mnohí ste postrehli, že v dňoch od 7. - 9. 2. 2020 sa bude v našom meste konať Big Air Fis Europa cup, ktorý je súčasťou Európskeho pohára vo freeskiingu. Prípravné práce sa začali už v týchto dňoch. S realizáciou podujatia budú spojené niektoré obmedzenia, preto vás prosím o zhovievavosť a pochopenie.

V rámci parkovacej politiky mesta sme mali stretnutie s Ing. Obertášom z Dopravného inšpektorátu v Žiari nad Hronom, na ktorom sa riešilo parkovanie na Skalke. Požiadali sme o vytvorenie parkovacích miest pre zájazdové autobusy na autobusovej stanici so zrušením stredového ostrovčeka. Stretli sme sa aj ohľadom výmeny mobiliáru autobusových zastávok. Ponúknutá nám bola varianta z dreva, prioritou pre nás je hlavná autobusová stanica. V rámci rozšírenia parkovacích plôch na Skalke sme na Okresnom úrade v Žiari nad Hronom požiadali o vyňatie časti pozemku na Skalke z lesného pôdneho fondu. Jedná sa o časť, ktorá je nad cestou smerujúcou od hlavného parkoviska k starej časti Skalke v bukovom lesíku.

Odpady sú stálou témou, ktorá trápi nie len naše mesto. V najbližšom období vyjde výzva na triedený zber kuchynských odpadov, do ktorej sa máme záujem zapojiť. Triedenie a zber kuchynského odpadu bude novou zákonnou povinnosťou samospráv v oblasti zberu odpadov.

Dňa 10. 12. 2019 o 15.00 hod. sa uskutoční prerokovanie Územného plánu zóny Veterník s verejnosťou v radnej sieni mestského úradu. Dňa 11. 12. 2019 bude o 10.00 hod. v priestoroch Základnej školy P. Križku odkrytá tabuľa venovaná športovkyni Gabriele Soukalovej, ktorá navštevovala túto školu.

Od nedele nastupuje adventné obdobie, ktoré je často poznačené predvianočným zhomom. Nájdite si aj v tomto období čas pre seba, svojich blízkych a priateľov a strávte spoločne pekné chvíle. Spríjemnite si ich aj pri pohárku dobrého vianočného punču, na ktorý si vás dovoľm pozvať do medzibránia od 18. - 20. 12. 2019. Určite tam nájdete aj drobné darčeky, ktorými potešíte pod stromčekom. Teším sa na stretnutie.

A. Ferencik

Alexander Ferencik
primátor mesta Kremnica

alexander.ferencik@kremnica.sk
+421 903 808 560

EMIL Z KREMNICICE NOVEMBER ENIFAC 19'

kreslený komix na pokračovanie

alexander.ferencik@kremnica.sk
+421 903 808 560

ADVOKÁT RADÍ

Zmluvy ako formalita alebo o tom, že zmluvy z internetu sú VŽDY zlý nápad

Aj keď si to ani neuvedomujeme, každý z nás dennodenne uzatvára nejakú zmluvu. Aj nákup v potravinách sa ráta ako riadna kúpna zmluva, s kaderničkou uzatvárame zmluvu o dielo, požičanie pera spolužiakovi v škole je častým príkladom zmluvy o výpožičke.

Ak potrebujeme, zväčša kvôli úradným povinnostiam (napr. zápis do katastra, registrácia nového auta), aby bolo uzavretie zmluvy zdokumentované, pristúpime k uzavretiu zmluvy písomnou formou. Mnohokrát ide len o akúsi formalitu, ktorej sa neprikladá väčší význam, najmä ak zmluvu uzatvárajú osoby, ktoré sa poznajú a dôverujú si.

Niekedy sa ale stane, že veci neprebehnú ako sme predpokladali, napr. kupujúci na kúpenej nehnuteľnosti nájde vady, o ktorých nevedel a za existencie ktorých nemá o danú vec záujem. Predávajúci však tvrdí, že kupujúceho vopred o všetkom informoval, veď v samotnej kúpnej zmluve sa predsa uvádza, že kupujúci sa so stavom nehnuteľnosti riadne oboznámil a kúpil ju ako stojí a leží.

Prečo je dôležité mať zmluvu ošetrenú právnikom?

V zmluvách stiahnutých z internetu sa mnohokrát nachádzajú klauzuly, ktorým laik neprikladá dôležitosť a pritom majú významný dosah na jeho nárok domáhať sa jeho práv. Napr. ako uvádzame vyššie v článku, klauzule o tom, že kupujúci vec kupuje v stave ako stojí a leží sa nezvykne klásť väčší význam. Táto jedna veta v zmluve vám však veľmi významným spôsobom sťažuje možnosť domôcť sa vašich nárokov v prípade ak sa na nehnuteľnosti po uzavretí kúpnej zmluvy objavia nejaké vady.

Pri kúpe hnutel'nych vecí je napr. častým problémom, že sa kúpna zmluva uzavrie podľa Obchodného zákonníka napriek tomu, že je uzavretá medzi dvoma fyzickými osobami. Pritom znova ide o veľmi podstatnú vec, ktorá výrazne mení rozsah zodpovednosti predávajúceho v jeho neprospech.

Ďalšími podstatnými ustanoveniami zmluvy sú ustanovenia o úroku z omeškania, zmluvnej pokute, odstúpení od zmluvy, možnosti vypovedať zmluvu a takto by sme mohli pokračovať na celý rozsah všetkých strán Kremnických novín.

Chýbajúce ustanovenia

Ak si zmluvu z internetu aj poriadne prečítate a vygooglite čo ktoré slovo znamená, môže sa stať, že časom prídete na to, že vám tam predsa len chýba niečo podstatné (napr. pri výskyte väd nie je upravená zodpovednosť zmluvných strán). V takomto prípade sa subsidiárne použije zákon, podľa ktorého je zmluva uzavretá, a len v tomto prípade sú zmluvné strany častokrát veľmi prekvapené, k čomu sa reálne zaviazali.

V horšom prípade sa nenájde ani dostatočná opora v zákone, resp. sa vec zdá byť sporná, a strany nemajú inú možnosť ako sa obrátiť na súd, kde ich čakajú súdne pojednávania, predkladanie dôkazov, prípadné odvolacie konanie, TROVY KONANIA a neistota v koho prospech súd nakoniec rozhodne.

Ako vám vieme pomôcť?

V AK JUDr. Lucie Luptáckovej vám pomôžeme pripraviť zmluvu, ktorá bude pokrývať všetky aspekty, na ktoré je potrebné pri uzavieraní zmluvy myslieť a ktorá by vás žiadnym spôsobom nemohla v prípade vzniku konfliktu poškodiť.

Situácia s kamióňmi v meste nemá jednoduché riešenie

Veronika Chrienová

Začiatkom novembra sa primátor mesta Alexander Ferencik stretol s občanmi Kremnice k situácii na ceste I/65, ktorá sa po rekonštrukcii hlavného ťahu stala pre mnohých takmer neúnosnou.

Priechod cez hlavnú cestu je náročný a nebezpečný vzhľadom na intenzitu dopravy na úseku cez mesto, ale aj kvôli nedodržaniu povolenej maximálnej rýchlosti cez obec. Obyvatelia bytoviek na Dolnej ulici a na Ulici Jula Horvátha majú problém aj s hlučnosťou a prachom, ktoré hustá premávka spôsobuje.

Kremničania, ktorí cez cestu musia prechádzať dennodenne, sa už niekoľkokrát obrátili so žiadosťou o riešenie situácie na mestský úrad. Primátor mesta preto zorganizoval stretnutie s občanmi, na ktorom sa situácia na ceste preberala. Ferencik zopakoval, že mesto má k dispozícii cenovú ponuku na inteligentné osvetlenie a zvýraznenie priechodov pre chodcov, no o financovaní projektu chce komunikovať so Slovenskou správou ciest. „Podľa Slovenskej správy ciest nie je na úseku možné umiestniť semaforey a ani ostrovčeky nie sú reálne,“ dodal Ferencik.

Podľa neho sa počet kamióňov na úseku po rekonštrukcii značne zvýšil aj kvôli tomu, že ťah cez Kremnicu je v smere na sever v najlepšom stave. Po stretnutí mesta so zástupcami odboru dopravy Prezídia Policajného zboru bol zvýšený počet policajných hliadok na problematickom úseku. V roku 2020 by Slovenská správa ciest mala pokračovať v rekonštrukcii cesty, v rámci ktorej by podľa primátora mohli byť osadené vodorovné značenia pre zlepšenie situácie.

Primátor tiež plánuje dať odmerať prašnosť a hluk v blízkosti cesty, ktoré by podľa neho mali presahovať povolený limit.

„Bývam v llave a často nemôžem mať ani otvorené okná. Ten prach a hluk sú neskutočné,“ hovorila jedna z účastníčok stretnutia. Po potvrdení nadmernej prašnosti a hluku je podľa primátora možné uvažovať nad vybudovaním protihlukovej steny.

Kremničania na stretnutí navrhli nadchody, ale aj štrajk

Na stretnutí vyjadrili obyvatelia mesta obavy najmä z dopravnej situácie a sťažnému priechodu cez cestu. Mnohí žiadali zvýšenie hliadok Mestskej polície ráno a poobede, keď deti prechádzajú cez priechody do školy. Objavili sa aj nápady na zrušenie dvoch pruhov, ktoré podľa Kremničanov ešte viac podporujú vodičov vo vzájomnom predbiehaní sa a zvyšovaní rýchlosti.

„Keďže sa situácia momentálne nedá riešiť inak, navrhujem aspoň kreatívnym spôsobom upozorniť vodičov, aby dávali pozor na prechádzajúcich ľudí. Napríklad na veľkých billboardoch,“ odznelo tiež na stretnutí.

Medzi nápadmi od obyvateľov sa našli aj nadchody, svetelné označenia priechodov či štrajk občanov na ceste.

Priestor pre volených predstaviteľov samosprávy

Martin Novodomec, poslanec MsZ:

Prečo sme ľahostajní k našich pamiatkam a histórii?

Na ostatnom mestskom zastupiteľstve som predniesol návrh, aby mesto spracovalo regulatívy na ochranu a zachovanie historického charakteru a zástavby mesta Kremnica. Vychádzal som z listu OZ SOS (list p. Mgr. H. Kianičku, PhD.) na Krajský pamiatkový úrad, ktorým združenie vyzýva úrad na vyššiu aktivitu pri ochrane pamiatok. Moja predstava prijatia regulatívov bola širšia a nevzťahovala sa iba na rekonštrukciu budov. Historický ráz a charakter Kremnice, ktorým sa tak chválime, sa vytráca. Je to žiaľ dlhodobo zanedbaná problematika. Moja predstava bola vytvorenie regulatívov skúseným a odborne zdatným personálom (z externých zdrojov), ktoré by nášmu mestu určilo ďalšiu cestu, ako byť historicky a turisticky príťažlivý. História robila a robí Kremnicu jedinečnou. História si treba pripomínať, udržiavať a neustále tvoriť novú. Argumenty typu: „...nechceme z Kremnice skanzen...“ alebo „...pamiatkari rozhodnú za nás...“, nie sú v prospech Kremnice, ani nás Kremničanov. Na tému turizmu tu je každý odborník. Turizmus v Kremnici je prioritne postavený na jej histórii, no tá žiaľ dnes pre mesto prioritou nie je.

Spomíname na svojich blízkych

8. decembra ubehne 5 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný starký

pán Tibor Ďurovič.

Milý starký, každý deň na teba spomíname.
Dcéra Eva a vnučka Katka.

Dňa 3. 12. 2019 uplynie 10 rokov, čo nás navždy opustil náš

Ján Golha.

S láskou spomínajú manželka, dcéra s rodinou a syn.

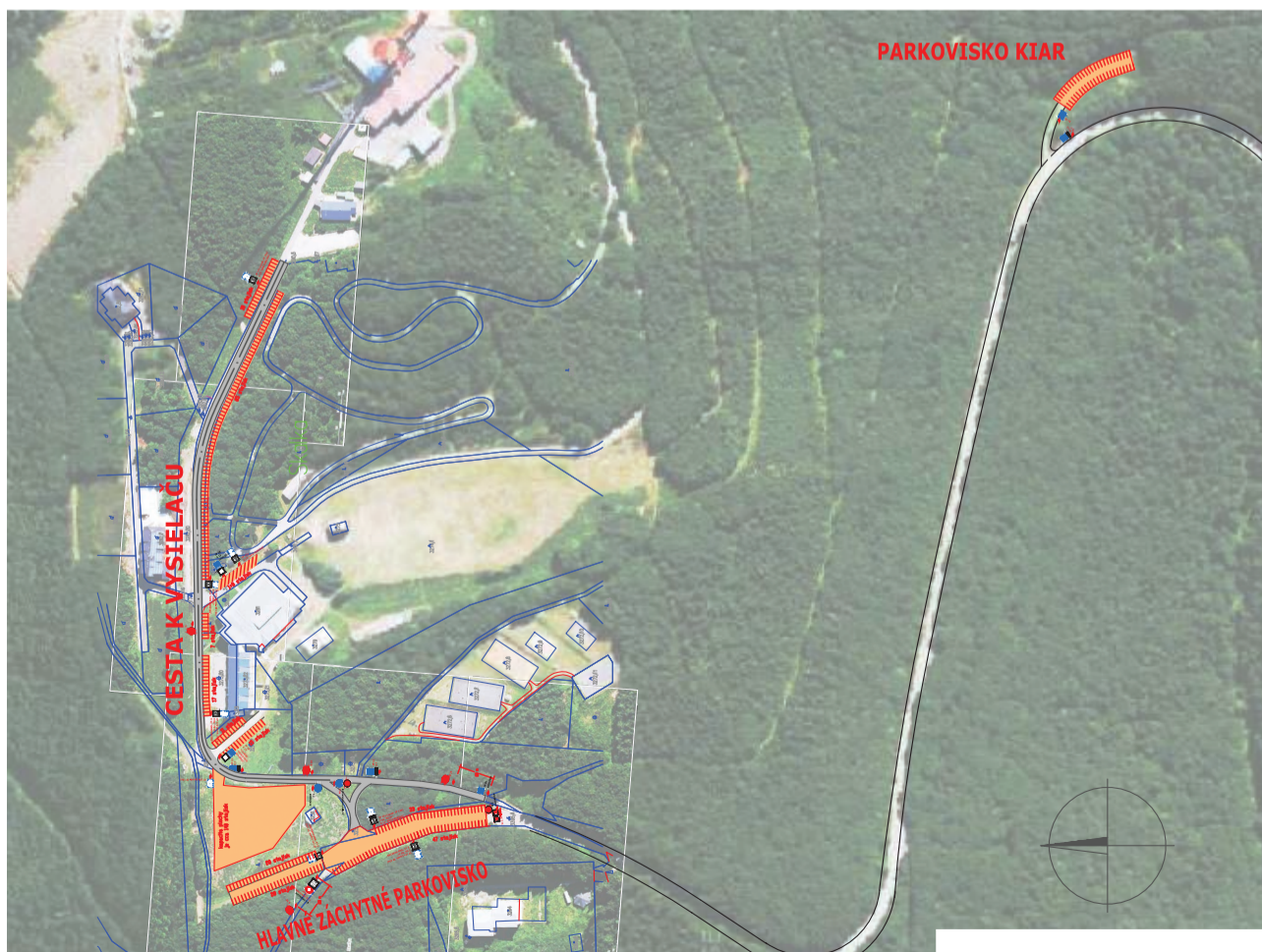
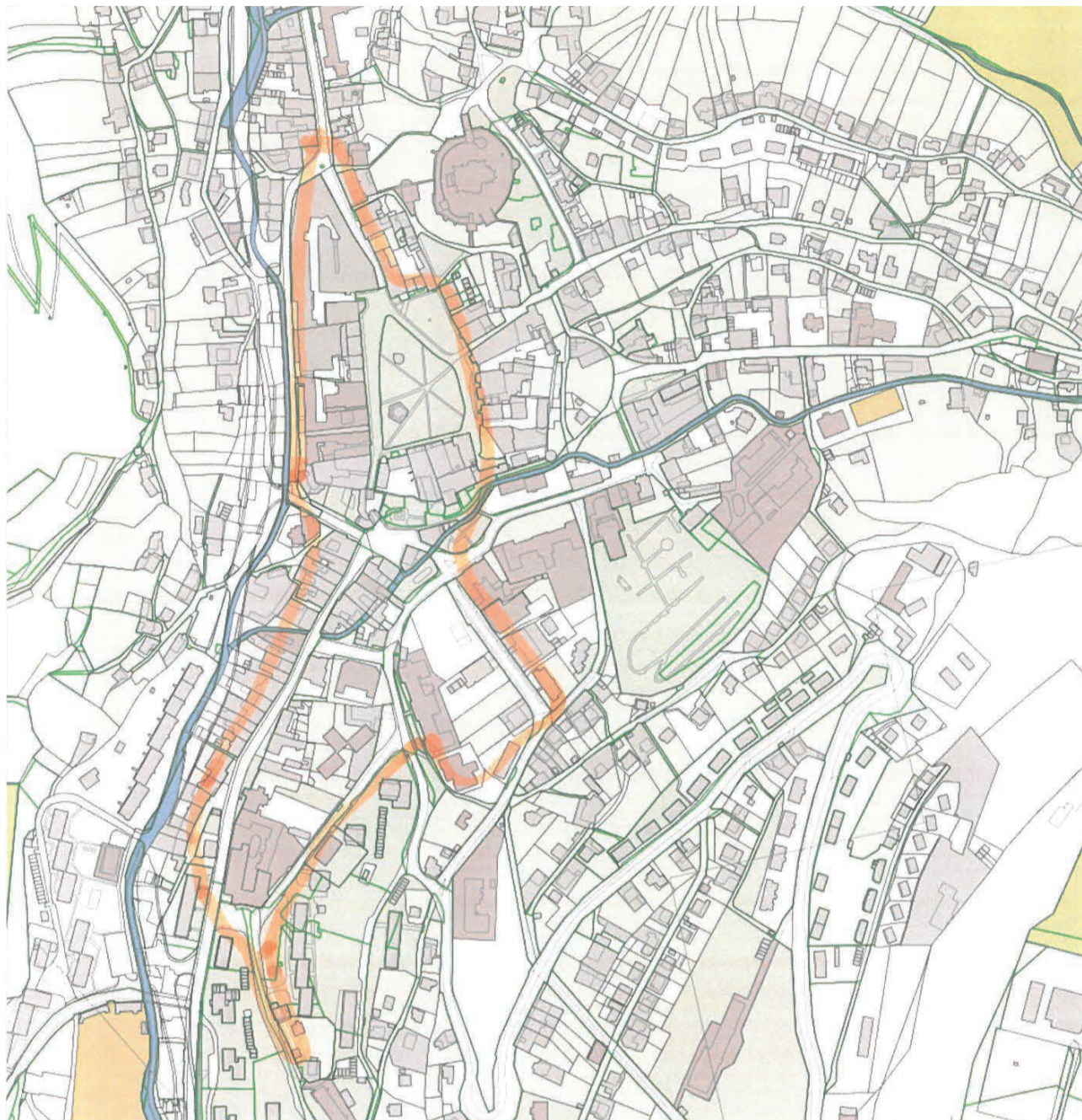

PARKOVANIE v Kremnici PO NOVOM

Veronika Chrienová

Mesto do konca roka rozšíri spoplatnené parkovacie plochy v Kremnici. Platíť sa bude už aj na Skalke. Na novembrovom zasadnutí mestského

zastupiteľstva poslanci schválili aj zvýšenie cien parkovného.

Spoplatnené budú ďalšie 2 parkoviská v meste Parkoviská pri Jednote, Štefánikovom námestí a na Námestí SNP boli doteraz jediné spoplatnené plochy na parkovanie v meste. Po novom k nim pribudne **parkovisko pri poliklinike a tiež parkovisko Jeleň**. Tie podľa slov náčelníka Mestskej polície Romana Brhlíka využívajú motoristi celodenne, čím ho blokujú pre návštevníkov mesta a pre Kremničanov, ktorí potrebujú prísť do mesta na kratší čas. Najmä na parkovisku pri poliklinike, kde parkujú obyvatelia okolitých bytových domov, už potom nezostáva miesto pre klientov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a pre pacientov ambulancií.

Poplatky za parkovanie sa zvýšia z 0.50€ na hodinu na 1€, zdvihnú sa aj ceny ostatných poplatkov (kompletný cenník na konci článku). Ceny parkovného sa tak zmenia prvýkrát po siedmich rokoch.

Nový cenník parkovného by podľa Brhlíka mohol v roku 2020 priniesť necelých 30 tisíc eur do mestského rozpočtu. „Zároveň ide aj o to, aby sme ľudí motivovali, nech v centre mesta čo najmenej využívajú autá,“ doplnil Brhlík na zasadnutí zastupiteľstva.

Mení sa tiež doba parkovania, po novom si zaplatíme **každý deň vrátane víkendov od 8.00 do 17.00 hod.** Za parkovanie sa naďalej bude dať platíť aj SMS.

Parkovanie na Skalke už nebude zadarmo

Návštevníci Skalky si za parkovanie zaplatia 4€ na celý deň, parkovacia karta na 1 hodinu tu nebude platná. Na spoplatnených parkoviskách na Skalke bude platíť aj prenosná či neprenosná parkovacia karta.

Poplatky za parkovanie by mali slúžiť aj na rozšírenie služieb pre návštevníkov Skalky.

Nová parkovacia politika mesta by mala byť do praxe uvedená do konca roka.

POPLATKY ZA PARKOVANIE V KREMNICI

1. Jednorazová parkovacia karta

- osobné motorové vozidlá 1€/hod.
- autobusy 3€/hod.

2. Celodenná parkovacia karta

- osobné motorové vozidlá 4€
- autobusy 12€

3. Prenosná parkovacia karta

- fyzické a práv. osoby 120€/rok

4. Neprenosná parkovacia karta

- fyz. osoby s trvalým pobytom v Kremnici 35€/rok
- dôchodcovia s trvalým pobytom v Kremnici 25€/6 mes.
- podnikateľské subjekty 20€/rok
- fyzické osoby s trvalým pobytom mimo mesta 60€/rok
- 35€/6 mes.

5. Rezidentská parkovacia karta

- trvalé parkovanie pri obytnom dome 25€/rok

Od dane je oslobodené trvalé parkovanie vozidla pre osoby ťažko zdravotne postihnuté (ďalej len „ŤZP“), ktoré sa preukážu platným parkovacím preukazom vydaným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

DOBA SPOPLATNENIA

Pondelok až nedeľa od 08:00 hod. do 17:00 hod.

Nová vedúca oddelenia technických služieb považuje problematiku triedenia odpadu za dôležitú

Veronika Chrienová

Oddelenie technických služieb v Kremnici má novú vedúcu. Stala sa ňou bývalá podnikateľka Ing. Lucia Királyová zo Žiaru nad Hronom.

Nová vedúca oddelenia technických služieb v Kremnici študovala na Technickej univerzite vo Zvolene odbor podnikový manažment. „Prichádzam zo súkromného sektora, podnikala som v oblasti lesných ciest,“ hovorí o sebe Lucia Királyová

so s tým, že pracovala aj ako stavbyvedúca. Pre zmenu zamestnania sa rozhodla najmä z rodinných dôvodov.

Po oboznámení sa s novou prácou by sa Királyová chcela zaoberať rozpočtom. „Sú tu nejaké plány na rekonštrukcie a opravy a nákup novej techniky, určite by som si chcela toto s primátorom mesta prejsť,“ dodáva.

„Chcela by som sa venovať aj zvyšovaniu miery

triedenia komunálneho odpadu, najmä informovať obyvateľov, ako správne triediť a prečo je to prospešné,“ hovorí ďalej Királyová a zároveň oceňuje úroveň kremnického kompostoviska.

Technické vybavenie oddelenia považuje jeho nová vedúca zatiaľ za postačujúce, no v najbližších rokoch pripúšťa investície v tejto oblasti.

Za komunálny odpad si priplatia obce s menšou úrovňou separácie

Veronika Chrienová

Poslanci na novembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva neschválili zvýšenie poplatkov za odvoz komunálneho a drobného stavebného odpadu. Nové všeobecne záväzné nariadenie, ktoré upravuje poplatky za odpad mestský úrad vypracoval v súlade so zákonom o odpadoch platným od apríla 2019. Podľa zákona by mali obce s vyššou úrovňou separácie odpadu platiť menej ako tie, v ktorých sa separuje menej. Zákon má motivovať obyvateľov k čo najvyššiemu triedeniu odpadov.

Podľa primátora Kremnice Alexandra Ferencíka bola miera úrovne vytriedenia komunálnych odpadov v Kremnici v minulom roku 36,90%. Pri tomto čísle by podľa zákona o odpadoch mala cena za uloženie jednej tony odpadu na skládkevzrásť z 8 eur v roku 2019 na 22 eur v roku 2021. Mestský úrad kvôli medziročnému nárastu sadzieb, ale aj celkovému rastu nákladov súvisiacich so zberom odpadu pristúpil k návrhu na zvýšenie miestnych poplatkov. Tie by sa podľa nového VZN zvýšili o približne 4 eurá pre osobu na rok.

Poslanci návrh neschválili, rozhodnutie ovplyvnilo aj hlasovanie o rozpočte

Reakcie poslancov na návrh VZN o poplatkoch za komunálny a drobný stavebný odpad nakoniec vyvrcholili do neschválenia uznesenia.

„Osobne si myslím, že riešením nie je len zvyšovanie poplatkov, ale aj systémové opatrenia, hlavne na výdavkovej strane,“ vyjadril sa na zasadnutí mestského zastupiteľstva jeden z poslancov Martin Novodomec, ktorý hlasoval proti prijatiu návrhu. S Martinom Novodomcom súhlasila aj poslankyňa Viera Vaská, ktorá za zvyšovaním miestneho poplatku za komunálny odpad vidí snahu mesta o hľadanie položiek, ktoré by pomohli k zostaveniu rozpočtu. „Čo robí mesto pre to, aby zvýšilo schopnosť vytriedenia komunálneho odpadu?“ opýtal sa zase poslanec Alexander Sekaj. Ten zároveň navrhoval zvýšenie pre rodiny, ktoré odpad separujú a aj pre zdravotne ťažko postihnutých či seniorov. So

zvýšením motivácie obyvateľov na triedenie odpadu súhlasí aj poslanec Tomáš Heriban, ktorý zároveň pripúšťa, že vzhľadom k zvyšovaniu celkových nákladov za likvidáciu a zber odpadu iná možnosť ako zvyšovanie poplatkov nie je. Poslanec Marián Vojtko si myslí, že separácia odpadu je osobným rozhodnutím, ktoré nesúvisí s mierou zvyšovania miestnych poplatkov.

Zvýšenie všeobecného povedomia o separácii odpadu považuje za dôležité aj poslanec Radvan Junas. „Propagácia medzi obyvateľmi k zvýšeniu miery separácie je kľúčová,“ povedal.

Podľa primátora mesta návrh VZN nemá nič spoločné s nedostatočným krytím rozpočtu. „Zvýšenie poplatkov za komunálny odpad nie je dôsledkom zlých rozhodnutí mesta, je to hlavne dôsledok meniacej sa legislatívnej situácie na Slovensku,“ vyjadril sa na zasadnutí. Zároveň dodal, že v meste pribúdajú stojiská na separáciu odpadu a návod pre obyvateľov pre správne triedenie odpadu je každoročne opakovaný v miestnych novinách. „K výkonu separácie sa musia občania rozhodnúť aj na základe takýchto nepopulárnych krokov, akým je aj zvýšenie poplatkov,“ dodal primátor s tým, že miera separácie sa v meste stále zvyšuje, aj keď nie výrazne.

Poslanci nakoniec návrh VZN na novembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva neprijali, čo ovplyvnilo aj hlasovanie o rozpočte mesta pre rok 2020. O tom sa bude hlasovať na mimoriadnom zastupiteľstve 12. decembra.

Za kultúrou starej Číny do Lučenca

Svetlana Šverhová

Klub dôchodcov v Kremnici úspešne organizuje v rámci svojej činnosti poznávacie výlety po celom Slovensku. Začiatkom novembra dostali zaujímavú ponuku na zájazd aj nečlenovia a priaznivci klubu na výstavu terakotovej armády v Lučenci. Jedinečná výstava „ôsmeho divu sveta“ za ktorou cestujú tisíce ľudí do Číny sa dostala tento rok aj na Slovensko. Od septembra ju bolo možné obdivovať v novozreštaurovanej lučeneckej synagóge. Kto sa len okrajovo zaujíma o dávnú históriu

spred nášho letopočtu, musel oceniť dosah tejto unikátnej prezentácie. Na Slovensko pricestovala hlinená armáda sôch v životnej veľkosti v počte 55 vojakov. Ide o náhodný prekvapivý nález z jednej čínskej provincie z roku 1974, ktorý sa našiel pri kopaní studne v hĺbke 5 m. Tento archeologický skvost — hrobka obsahujúca 8 000 hlinených postáv sa datuje do obdobia vlády prvého čínskeho cisára, bol v zemi ukrytý až 2000 rokov. Počas prehliadky interaktívnej výstavy sa mohol každý

návštevník oboznámiť priam s tajuplným obrazom života na cisárskom dvore v starej Číne. A musel obdivovať obrovský remeselný kumšt pri výrobe unikátnych sôch, ktorý je záhadou ešte aj dnes. Chcem sa v mene účastníkov zájazdu poďakovať vedeniu Klubu dôchodcov za tento veľmi príjemný a sugestívny zážitok. Zároveň chcem členom klubu popriať ešte veľa šťastných kilometrov za poznávaním krás nášho Slovenska.

Dve oslavy v MŠ

MŠ Dolná

Stromy a človek patria k sebe už od nepamäti. Dávajú nám teplo, jedlo a aj kyslík. My – škôlkari to veľmi dobre vieme a stromy si vážime. Preto sme Deň stromov oslávili tak, že každá trieda si vysa-

dila svoj vlastný strom na školskom dvore. Stromy sme si vytvárali aj z odpadového materiálu a naše výtvy sme poslali do súťaže RECYKLOHRY. Ako na dobrej oslave sme si aj zatancovali a pohostili sa občerstvením z plodov jesene.

Svoj deň oslavovali aj materské školy. My sme ho oslávili 4. novembra športom v mestskej telocvični. Prekonávali sme rôzne prekážky a tancovali s obrovským padákom. Za dobrý výkon každý športovec dostal odmenu.

Erasmus plus

Alena Barborjaková, SŠI

V mesiacoch júl a september 2019 sme sa pedagógovia Spojenej školy internátnej v Kremnici zúčastnili v rámci projektu Erasmus Plus medzinárodných školení v zahraničí – na Sardínii, v meste Alghero a v anglickom v meste Canterbury. Kurzy viedli erudované lektorky: Marie Delaney – vzdelávacia konzultantka a pedagogická psychoterapeutka, učiteľka, trénerka, praktička NLP a autorka, SallyFarlay – školiteľka, učiteľka, poradkyňa, spisovateľka a odborníčka SEN, ktorá sa špecializuje na techniky inkluzívneho učenia a dyslexie, Stefania Ballotto – lektorka pracujúca v Pilgrims Teacher Training, zaoberajúca sa metodológiou anglického jazyka v primárnom vzdelávaní. Absolvovali sme kurzy s nasledovným zameraním: predstavenie anglického jazyka mladším žiakom prostredníctvom CLIL, dieťa s traumou v triede, metodológia a anglický jazyk pre primárne vzdelávanie, spolupráca asistenta učiteľa a dyslexia, inkluzívne vzdelávanie, podpora žiakov s dyslexiou, myšlienkové mapy, komunikácia so žiakom a rodičmi, špecifické poruchy učenia a mnohé ďalšie zaujímavé témy. Jednotlivé štrukturované kurzy boli vedené formou rozhovorov, rolových a situačných hier, skupinových prác a príkladov z praxe. Počas tohto školenia sme vzájomne spolupracovali pedagógovia zo Slovenska, Poľska, Maďarska, Ruska, Holandska, Španielska, Anglicka a ďalších krajín EÚ. Mali sme možnosť prediskutovať si rôzne spôsoby a metódy výchovy a vzdelávania, vymeniť si vlastné skúsenosti, zistiť ako fungujú školské systémy v iných európs-

ských krajinách. Veľkým prínosom bolo pre nás aj zdokonalenie komunikácie v cudzom, teda v anglickom jazyku, čo nás inšpirovalo založiť na našej škole aj dva záujmové útvary pod názvom: Hravá angličtina a Francúzština pre začiatočníkov. Zistili sme, že aj napriek tomu, že vzdelávame deti s mentálnym postihnutím, je pre nich cudzí jazyk veľkým prínosom a nemajú problém sa ho hravou formou naučiť, preto sme pripravili projekt v ktorom žiaci s ľahkým mentálnym znevýhodnením sa budú učiť anglický jazyk v predmete Hravá angličtina. Do projektu boli zatiaľ zaradení žiaci tretieho a štvrtého ročníka. Naším cieľom je, aby žiaci zúčastňujúci sa projektu v deviatom ročníku ovládali anglický jazyk na úrovni A1.

Sme radi a dúfame, že sa v budúcnosti zúčastníme ešte podobných projektov a medzinárodných školení v zahraničí, ktoré sú pre pedagógov obrovským prínosom do ich práce.

Erasmus+

Medovníky

M. Černická, Spojená škola internátna

20. septembra sme navštívili Medovníkáreň v Kremnici. Pán Haurík nás milo privítal a všetko nám poukázal. Žiaci mali možnosť vidieť celý proces výroby medovníkov ako aj iných cukroví. Zistili, že upiecť medovník nie je až také jednoduché ako sa na prvý pohľad zdá. Najprv je treba spracovať všetky suroviny na cesto. Potom musí cesto jeden deň odpočívať, až potom ho môžeme vyvalkať a vykrajovať z neho chutné medovníčky. Medovníčky sa ďalej zdobia, plnia, až potom sa balia a putujú do obchodov. Ich cesta k nám je naozaj dlhá...

Milé tety nám výrobu názorne predviedli. Žiaci so záujmom všetko sledovali, no najväčší úspech malo samotné ochutnávanie medovníkov.

Touto cestou sa chceme poďakovať p. Hauríkovi a jeho zamestnancom za milé prijatie a príležitosť vidieť ich prácu.

Žiaci v divadle

M. Černická, Spojená škola internátna

V roku 2020 oslávime 100. výročie vzniku Slovenského národného divadla. Ministerstvo kultúry SR vyhlásilo rok 2020 za Rok slovenského divadla.

V Spojenej škole internátnej v Kremnici (bývalej ZŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej) sme sa preto rozhodli, že si aj my pripomenieme udalosti, ktoré sa spájajú s prvými divadelnými predstaveniami na Slovensku ako aj s našou kultúrou.

Aj keď trochu v predstihu, chceli sme žiakom priblížiť divadelnú scénu prostredníctvom zážitkového učenia. Dňa 23. októbra 2019 sme navštívili Štátnu operu v Banskej Bystrici, kde mali žiaci prvého stupňa možnosť bližšie sa oboznámiť a na živo vidieť „dosky, ktoré znamenajú svet“. Prostredníctvom opery Ružové kráľovstvo spoznali javisko, scénu, oponu, hercov či dirigenta. Väčšina z nich bola v divadle prvýkrát. Rozprávka sa nám i žiakom veľmi páčila, čoho dôkazom bolo, že celé vystúpenie so záujmom a údivom sledovali.

Veríme, že sa nám u žiakov podarilo prebudiť záujem o divadlo ako aj o kultúru a vzťah k umeniu, ktorý budú ďalej vo svojom živote rozvíjať. Príbeh Ružového kráľovstva zaujal tak malých ako aj veľkých, pohladil oko i dušu, preto ju vrelo všetkým odporúčame.

Prvé štvrtročné hodnotenie

Mária Slašťanová, ZŠ Pavla Križku Kremnica

V novembri hodnotíme prvý štvrtrok školského roka 2019/2020. Ubehli 3 mesiace a boli veľmi rušné. Projekty sa stali bežnou súčasťou nášho vyučovania. Tento školský rok ich realizujeme šesť. Tu je krátky prehľad toho, čo sme doteraz uskutočnili:

1. Malá škola dobrovoľníctva

Tento projekt sa uskutočnil vďaka podpore Nadácie SPP. Bol podporený sumou 1 000 €. Dakujeme. Prostredníctvom aktivít verejnoprospešného charakteru sme podporili myšlienku solidarity a dobročinnosti medzi žiakmi, učiteľmi, rodičmi a komunitou mesta. Zorganizovali sme rôzne dobročinné akcie – brigádu, tvorivé dielne, školské predstavenie, burzu vecí. Výsledok dobrovoľnej pomoci mal podobu vyzbieraných vecí a peňazí. Tie sme podarovali organizáciám, ktoré pomáhajú ľuďom a zvieratám v núdzi. Deti boli za odmenu na divadelných predstaveniach v Nitre a vo Zvolene. Naším deťom vstúpujeme úctu k tradičným hodnotám. Vedeťme ich k solidarite, dobrosrdečnosti a priateľstvu. Projekt bol novou príležitosťou spoločne robiť dobré veci. Svoje dojmy žiaci opísali na stránkach nášho školského časopisu Križkoviny takto:

Pomoc pre hladné papuľky

My, členovia krúžku „Zlatá minca“ sme sa so svojou cvičnou firmou „15 golden children“ pod vedením pani zástupkyne Mgr. Jany Beňovej podujali na skutočne záslužnú aktivitu. Minulý týždeň vo štvrtok a v piatok 17. a 18.10.2019 sme v rámci dobrovoľníctva zorganizovali zbierku „Pomoc pre hladné papuľky“. Vyzvali sme žiakov i zamestnancov našej školy, aby priniesli veci, ktorými by pomohli útulku zvierat v Žiari nad Hronom. Zbierali sme krmivo vo forme granúl i mäsových konzerv, staré prikrývky, hračky i pomôcky pre psy. Oslovení žiaci i učiteľia tak zapíňali lavice v SKD všetkým, čo by pomohlo psikom v útulku. Vyzbierali sme 40 kg granúl, 30 hračiek, 18 prikrývok, mnoho konzerv a všelijakých maškrt pre psy jazýčky. Hodnota vyzbieraných vecí bola celkom 150 €. V pondelok 21.10.2019 sme sa teda poobede spolu s pani zástupkyňou vybrali do Žiaru nad Hronom odovzdať všetko, čo dobrí ľudia z našej školy priniesli zvieratkám, ktoré potrebujú každú pomoc. Pracovníci útulku nás privítali veľmi milo. Tí štvornohí aj hlasným štekotom! Po odovzdaní nášho materiálneho príspevku sme dostali milú ponuku, vyvenčiť nedočkavých havkáčov. To bolo radosti, aj detskej, aj zvieracej! Na záver nám pracovníci odovzdali úprimné poďakovanie, ktoré nás skutočne zahrielo pri srdci! Určite pomôžeme aj na budúce! A pre tých, ktorí túto pomoc nestihli, ale chceli by potešili psíkov v útulku, máme odkaz, že môžu kedykoľvek osobne priniesť všetko, čo by urobilo radosť hladným papuľkám. Za členov krúžku „Zlatá minca“ vyslovujeme ešte raz veľkú DĀKUJEM za všetko, čím ste prispeli na dobrú vec! Daniel Hufka a Richard Ihring (7.B)

2. Veľké pátranie

Projekt Veľké pátranie realizujeme v rámci grantu Na každej škole záleží. Podstatou aktivít je riešenie pátracích hier s úlohami a vytvorenie náučno-poznávacieho areálu okolo školy. Deti sa učia orientácii v teréne vďaka tradičnej hre šípkovaná a moderného geocachingu s využitím GPS. Prvé pátranie pripravila pani učiteľka Mgr. Šupková so svojimi žiakmi v rámci branného dňa. K tajným skrýšam sa deti dostali pomocou hry šípkovaná. Veľmi nás potešilo otvorenie expozície Múzea geocachingu v blízkosti Andrej štôlna, kde sa deti dozvedeli o podstate tejto celosvetovej pátracej hry. Momentálne tvoria žiaci a učiteľia podklady pre náučné tabule, ktoré budú osadené na jar v okolí našej školy. Vzniknú 3 náučné chodníky – prírodovedný, historický a literárny.

Projekt nám ponúka širokú škálu pre zaradenie netradičných aktivít a zlepšuje vzdelávacie podmienky žiakov smerom k aktívnemu učeniu. Uskutočňuje sa vďaka podpore CEEV ŽIVICA a Poštovej banky. Získali sme 2 000 €. Ďakujeme.

3. Objavme staronový svet vecí

V projekte Objavme staronový svet vecí sa deti učia sa predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich množstvo. Tento projekt je realizovaný s finančnou podporou Zeleného vzdelávacieho fondu. Získali sme 4 347 €. Ďakujeme. Žiaci sa zúčastnili dvoch zo štyroch plánovaných exkurzií do firiem, v ktorých aplikujú princíp obhospodarovania. Naši ôsmaci a deviatci boli vo firme Vetropack-Nemšová, v ktorej sa recykluje sklo. V PR Krajiné videli, ako sa zhodnocuje textil z autosedačiek. Svoje dojmy opísali na stránkach nášho školského časopisu Križkoviny takto:

Exkurzia do Krajiného

Dňa 7.11.2019 sa žiaci ôsmeho a deviateho ročníka zúčastnili exkurzie do PR Krajiné. PR Krajiné je firma, ktorá recykluje staré autosedačky a vyrába z nich protihlukové steny. Po vstupe do areálu sme mali kratší príhovor o tom, čo sa v tejto firme deje a aké to má poslanstvo. Nasledne sme vošli do budovy, kde prebiehala recyklácia. Prešli sme celým procesom recyklácie, videli sme, ako sa z „odpadu“ stáva produkt. Mohli sme si rukami nahmatať každú jednu zmenu látky. Dozvedeli sme sa aká je recyklácia dôležitá a že nemusíme každý zostatok brať ako odpad. Po prehliadke celého areálu firmy naša exkurzia pokračovala smerom na Mohyľu M.R. Štefánika na Bradle. Keď sme prekonalí hmlavý opar, zjavila sa pred nami mohyľka v plnej kráse. Tu sme si zopakovali, kým bol M.R. Štefánik a čo všetko urobil pre náš národ. Urobili sme pár fotiek a vyrazili do Trenčína. Trenčín sme mali voľný čas na občerstvenie a nejaké drobné nákupy. Potom nás čakala už len cesta domov. Ďakujeme za fantastické zážitky a príjemne strávený deň, v ktorom sme sa veľa naučili. Timotej Ivanko. 8.A

Naša exkurzia do Vetropacku v Nemšovej

Dňa 16.10.2019 žiaci 8. a 9. ročníka navštívili spolu s pani učiteľkami Mgr. I. Roškovou a Mgr. L. Šupkovou obec Nemšová pri Trenčíne. Na pohľad veľmi obyčajná obec, ktorej srdcom je Vetropack, firma zaoberajúca sa spracovaním skla. Zistili sme, ako sa vyrábajú zaváraninové poháre a fľaše na rôzne druhy nápojov. Pri vstupe do výroby sme museli dodržať hygienické a bezpečnostné opatrenia, dostali sme sieťky na hlavu a štupe do uší, pretože pri výrobe vzniká hluk až do výšky 110 decibelov, čo by mohlo vážne poškodiť sluch. Prešli sme celým procesom výroby až po výstupné testovanie fliaš. Ak bola fľaša chybná, vyradili a rozštiepili ju, aby mohla byť opäť použitá na výrobu skla. Celou exkurziou nás sprevádzali veľmi milí sprievodcovia, dievčatám vysvetľoval pán Tomáš a chlapcom pán Peter. Obaja sú dlhoročnými zamestnancami Vetropacku a ich vedomosti i skúsenosti nás veľmi zaujali. Dozvedeli sme sa napríklad, že z farebného skla sa dá zrecyklovať až 75% na novú fľašu, zatiaľ čo priehľadné sklo je recyklovateľné len na 35%. Veľmi ďakujeme za možnosť zúčastniť sa tejto exkurzie, ktorá nám dokázala, že recyklovanie odpadov nie je zbytočné a ukázala nám, ako sa spracováva jedna z najúžitkovejších surovín – sklo. Už teraz sa tešíme na ďalšie obohacujúce výlety. D. Dvorská, N. Károlyová, L. Kňazková, V. Nagyová a E. Schniererová (žiačky 9.B)

4. Hravá matematika

Sme koordinátormi nového medzinárodného projektu Hravá matematika - Playful Mathematics. Projekt realizujeme v rámci programu EK EÚ Erasmusplus a bude trvať 2 školské roky. Našími partnermi sú školy z Maďarska, Turecka, Talianska a Rumunska. Spoločne budeme objavovať nekonečný svet čísiel. Získali sme podporu vo výške 35 720 €. Prvá krátkodobá výmena žiakov sa uskutočnila u nás od 11. 11. do 15. 11. 2019. Veľmi intenzívne sme sa pripravovali na vzácnu zahraničnú návštevu. Každá trieda prichystala program a plagáty o našej krajine a krajinách našich partnerov. Predstavili sme našim hosťom naše tradície, kultúru a zvyky. Privítali sme 25 detí a 9 učiteľov. Deti boli ubytované v rodinách našich žiakov. Zo srdca ďakujem rodinám, ktoré

preukázali svoju pohostinnosť a priateľstvo. Deti z týchto rodín vycestujú na ďalšie medzinárodné stretnutia. Počas celého týždňa sme pripravili spoločné aktivity, ktoré boli motivované číslami a výpočtami. V pondelok naši hostia navštívili Mincovňu a Banické múzeum Andrej štôlna. Žiaci mali spoločnú hodinu matematiky. V zmiešaných medzinárodných tímoch riešili matematické hlavolamy. V Banskej Štiavnici navštívili Geobádateľňu a Terra Permoniu, kde boli pripravené rôzne aktivity prírodovedného zamerania. V stredu sme navštívili Bratislavu a vo vedeckom centre Aurélium deti zažili zábavnú fyziku. Vo štvrtok sme navštívili ZOO v Bojniciach a v ZOO škole boli témou čísla v ríši zvierat. Ďakujeme za výbornú aktivitu páňovi Bc. Jarovi Slašťanovi. V Múzeu mincí a medailí sa v piatok riešili rôzne matematické rébusy. Ďakujeme Múzeu mincí a medailí za podporu. Dva večerné programy boli určené učiteľom. Ochutnávka vína a kremnických krumpľov a spoločná večera s pesničkami v podaní Klárky Štrofkeovej stmelila medzinárodný pedagogický kolektív. Deti sa zatiaľ vyšantili v Relax Centre na Skalke. Ďakujeme mestu Kremnica za voľný vstup. Prežili sme krásny týždeň plný čísiel a medzinárodného priateľstva.

5. Rozvíjanie funkčnej gramotnosti žiakov a spolupráce učiteľov

V septembri začal náš nový projekt Rozvíjanie funkčnej gramotnosti žiakov a spolupráce učiteľov. Rozvoj čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti je dôležitou súčasťou kvalitného vzdelania. Celkové oprávnené výdavky projektu sú 53 133,20 €. Je podporený zo štrukturálnych fondov EÚ – OP Ľudské zdroje. Cieľom projektu je zlepšiť kvalitu čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti žiakov a činnosť metodického združenia učiteľov. Prvé dve aktivity projektu sú zamerané na žiakov. Extra hodiny a mimoškolská vzdelávacia činnosť rozširujú ich vzdelávacie možnosti. Na extra hodinách sa realizuje blokovaná výučba a integrované tematické vyučovanie. Vďaka tomu vieme prepojiť obsah učiva jednotlivých predmetov a umožniť integráciu poznatkov. Mimoškolská vzdelávacia činnosť má podobu záujmových krúžkov. Vznikli 4 záujmové útvary, ktoré rozvíjajú záujmy a gramotnosť našich žiakov. Je to prírodovedný krúžok Štvorlístok, literárno-dramatický krúžok Čarovný lampášik, matematický krúžok Zlatá minca a novinársky krúžok Križkoviny. Učiteľia v rámci pedagogických klubov zdieľajú osvedčené pedagogické postupy. Finančná podpora pokrýva finančné ohodnotenie učiteľov a nákup množstva učebných pomôcok a kníh.

6. Úspešní v škole, úspešní v živote

Projekt Úspešní v škole, úspešní v živote sa zameriava na zvýšenie inkluzívneho prostredia školy a to prostredníctvom personálneho posilnenia školy o 3 asistentov učiteľa a členov inkluzívneho tímu – 1 špeciálneho a 1 sociálneho pedagóga. Cieľom projektu je znižovať nerovnosť vo vzdelávaní a školskú neúspešnosť detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Inkluzívny prístup k deťom je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Hlavným prínosom projektu je to, že škola dokáže uplatniť inkluzívne metódy. Poskytuje kvalitné vzdelanie všetkým svojim žiakom, s ohľadom na ich individuálne schopnosti a možnosti. Realizáciou projektu naša škola rozšírila počet inkluzívnych škôl, teda škôl otvorených všetkým deťom. Projekt bol podporený sumou 161 670 € zo štrukturálnych fondov EÚ – OP Ľudské zdroje v rámci výzvy V základnej škole úspešnejší. Realizuje sa od januára 2018 do októbra 2020. Vďaka tomuto projektu dokážeme pokryť potreby detí so špeciálnymi potrebami a poskytnúť im rovnaké šance na úspech. Počet detí, ktoré potrebujú pomoc narastá a inkluzívny tím je nevyhnutnou súčasťou nášho školského kolektívu.

Tak toto sa dá zvládnuť za 3 školské mesiace. Je to náročné, no krásne zároveň. Úspešne uskutočnené aktivity svedčia o našej snahe a súdržnosti pri dosahovaní cieľa – ukázať našim deťom, že škola môže byť zábavná a dobrá.

Erasmus+ na Základnej škole na Angyalovej ulici

Ivana Horváthová, ZŠ na Angyalovej ulici

Máme za sebou rušný týždeň. Od 12. – 16. novembra sme ako hosťujúca škola privítala žiakov z Chorvátska a Českej republiky v rámci projektu Erasmus+. Ako sme Vás už v Kremnických novinách v dvoch predchádzajúcich článkoch informovali, v sekcii Školské vzdelávanie – KA229 Školské výmenné partnerstvá našej školy schválili grant vo výške 21 156,00€. Celková výška grantu celého projektu je skoro 70 000,00€. Našimi partnerskými školami sú Základní škola Nový Jičín v Českej republike a Češka osnovna škola Josipa Ružičke Končanica v Chorvátsku. Pod názvom „Tracking the Common Heritage Steps“ (Sledovanie spoločných krokov dedičstva) sa skrývajú aktivity troch základných oblastí: Kultúra a história, Spoznávajme sami seba a Prírodné okolie. Spoločným prvkom všetkých činností je rozdelenie do medzinárodných tímov, t. j. jeden Čech, jeden Chorvát a jeden Slovák pod vedením učiteľa z niekorej z týchto troch krajín, aby sme si osvojili kompetencie medzinárodnej spolupráce v európskom priestore a rozšírili sociálne a profesijné väzby v krajinách EÚ preto, aby sa žiakom otvorili možnosti štúdia a trhu práce.

Osem žiakov spolu s tromi učiteľmi pricestovali z každej krajiny už v pondelok večer. Ubytovali sa v príjemnom prostredí penziónu Veža na pešej zóne. Pracovať sme začali v utorok ráno v aule našej školy, kde všetkých prítomných účastníkov srdečne privítal riaditeľ Mgr. Igor Kríž. Projektové aktivity v Kremnici sa niesli pod názvom Spoznávajme sami seba. Naše nasmelé pohľady pri prvom stretnutí čoskoro pominuli vďaka zábavným zoznamovacím hrám pod vedením bezprostredného p. učiteľa Matúša Bireša. Po krátkej prestávke každá škola predstavila svoj príbeh o založení mesta vo svojom rodnom jazyku. Všetky divadelné spracovania príbehov boli veľkolepé, originálne a nápadité. Žiaci naplno ukázali svoj talent a možno aj tí, ktorí sa doteraz prejavovali ako nenápadní, sa skutočne osvedčili. Po rozdelení do medzinárodných tímov sme pokračovali prekladom týchto príbehov do angličtiny, ktorá je zároveň aj pracovným jazykom nášho projektu. Každý z týchto tímov usilovne pracoval pod vedením jedného z učiteľov. Za našu školu to boli pani učiteľky Mgr. Júlia Fronková a Mgr. Ivana Šebeňová. Na priebeh celého projektu dozerala koordinátorka Ing. Ivana Horváthová. K tomuto prekladu boli každým tímom vytvorené plagáty, komiksy, ilustrácie alebo leporelá. Poslednou aktivitou vo štvrtok bolo vytvorenie originálnej sady spoločenskej kartovej hry Kvarteto, ktorá bežne obsahuje 32 kariet. Tá naša má 56 kariet rozdelených do 14 štvoríc. Každá štvorica obsahuje jedno slovo súvisiace s príbehmi o založení mesta v štyroch jazykoch – v angličtine, chorvátčine, češtine a slovenčine. Pracovný program vyvrcholil slávnostným vyhodnotením, kde žiaci predstavili výsledky svojej trojdňovej práce za prítomnosti primátora mesta Kremnica Ing. Mgr. Alexandra Ferencíka a dostali z rúk koordinátorky projektu Ing. Ivany Horváthovej ECVET certifikáty preukazujúce dosiahnuté kompetencie a k tomu aj sladký darček od kremnického medovníkárstva Haurík.

Obedné prestávky vystriedali popoludnia, počas ktorých sme sa snažili ukázať našim hosťom to najzaujímavejšie z histórie a kultúry nášho mesta. Mohli nahliadnuť do útrob kremnických múzeí a čo-to si aj vyrobiť svojimi šikovnými rukami na tvorivých dielnach v galerijných priestoroch NBS–MMM pod vedením bývalej kolegyne Mgr. Evy Duškovej. Výhľad z veže Kremnického zámku na naše malebné okolie zakončil bohatý utorokový program. V stredu sme si po komentovanej prehliadke mesta a novej expozície výnimočnosti Kremnice v priestoroch informačného centra, mohli pozrieť aj výrobu miestnej cukrovinkovej špeciality v podobe kremnických krumpľov v dobových kostýmoch a samozrejme, že sme tú dobrotu aj ochutnali. Vo štvrtok sme po krátkej vychádzke po bývalom tzv. Kaiserwegu, dnes známej ako Banská cesta, vstúpili do hlbín zeme v banskom

múzeu Andrej štôlna. V banskom oddychovom priestore „ulme“ sme pre hostí pripravili typické banské pohostenie – chlebič natretý masťou a posypaný cibul'kou. Po chvíľke strávenej v úplnej tme, sme sa vydali na cestu von. V piatok sme navštívili najstarší a najdlhšie nepretržite fungujúci podnik na svete, kremnickú mincovňu. Po prehliadke razenia mincí sme sa presunuli do Relax centra na Skalke. Kultúrny program potom vystriedalo športové popoludnie – florbalový zápas, bowling, squash, bazén, sauna a posilňovňa. Príjemne unavení sme stratenú energiu doplnili spoločnou večerou v horskom hoteli Minciar. Po výdatnej večeri sa rozbehol družný rozhovor o celotýždenných zážitkoch a nechcelo sa nám ani ísť domov.

Vzniknuté priateľstvá sa utužili počas sobotňajšej návštevy v rodinách. Skupinka chlapcov navštívila dokonca aj kino vo Zvolene, kým tá ďalšia pod dozorom rodičov bola dokonca aj na výlete v Bojniciach. Učitelia si zatiaľ pozreli kremnické pivnice a podzemie františkánskeho kláštora počas III. ročníka vinných slávností.

V rámci aktivít v oblasti Prírodné okolie budeme zbierať rastliny a vytvárať z nich herbáre, ktoré budú potom použité na všetkých troch školách ako učebné pomôcky pre predmet biológia. Na vychádzkach do okolia domácich miest si odotografujeme krásy našej prírody, ktoré potom odprezentujeme na návšteve v Chorvátsku počas prvého júnového týždňa v roku 2020, kde zároveň aj ukončíme naše projektové aktivity. Dúfame, že

po dvoch rokoch spoločnej práce, vzniknuté priateľstvá troch slovanských krajín dlho pretrvajú a prispievajú k formovaniu budúcnosti Európy.

Podakovanie patrí ešte aj učiteľkám Mgr. Barbore Čížniarovej a Mgr. Zuzane Laukovej za pomoc pri organizovaní popoludňajších akcií a výzdobe školy.

Podrobné informácie o realizácii projektu budú priebežne zverejňované na webovej stránke našej školy www.zsangykrk.edupage.org v časti O škole.

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej komisie. Tento text reprezentuje výlučne názor autorov a Komisia a ani národná agentúra nezodpovedajú za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tomto texte.

Spolufinancované z programu Európskej únie Erasmus+

SOŠ pre ŽSPI, Kutnohorská 675/20, Kremnica

POZVÁNKA

Srdečne Vás pozývame na
Deň otvorených dverí

4. decembra 2019 od 8.00 do 13.00 hod. v priestoroch školy

Bližšie informácie na www.skolapresp.m.sk alebo na 045/6743 696

ARS MUSICA & ARS PINGENDI III.

ZUŠ J.L.Bellu, NBS MMM Kremnica
Vás pozývajú na adventný koncert žiakov ZUŠ

ARS MUSICA & ARS PINGENDI III.

umenie hudby a umenie maľby

2.12. 2019 o 18:00 hod.
v Galérii NBS MMM Kremnica

Štefánikovo námestie 33/40 Kremnica

Vstup voľný

ROZPRÁVKY

ZUŠ J.L.BELLU KREMNICA

vás pozýva na spoločný projekt
hudobného, tanečného a výtvarného odboru

„ROZPRÁVKY“

18.12. 2019 o 17:00 hod.

Kino Akropola Kremnica

Big Air v meste bude súčasťou Európskeho pohára

BAvM, foto: Marek Zelina

Po ročnej prestávke pripravuje Občianske združenie FRST Crew Kremnica, o. z. v spolupráci s mestom Kremnica a partnermi už 12. ročník športovo-hudobného festivalu Big Air v meste Kremnica 2020. Ďalšie vydanie tohto unikátneho podujatia sa bude konať v tradičnom termíne od piatka do soboty 7. – 8. februára.

Na začiatku leta sme zorganizovali II. ročník Letného BAVM, ktorý sa niesol v duchu letnej pohody, exhibičnej snowboardovej a lyžiarskej šou, ale aj rôznorodých sprievodných aktivít. Na tri dni sa nám opäť podarilo oživiť kúpalisko Katarína. Po zimnej prestávke sa púšťame do príprav ďalšieho ročníka.

Špecifický bude aj tým, že v ňom zabojujú jazdci z celej Európy o cenné body do medzinárodného rebríčka Európskeho pohára vo freestyle lyžovaní. Získané body v Kremnici tak môžu pomôcť najlepším športovcom vydláždiť si cestu na svetový pohár a následne na olympiádu v roku 2022.

Hoci to pre nás znamená viac práce, prísne bezpečnostné opatrenia a technické nariadenia sme veľmi radi, že Medzinárodná lyžiarska federácia (FIS) zaradila Big Air v meste do kalendára pretekov Európskeho pohára.

Počas dvojdňovej súťaže na Štefánikovom námestí pripravujeme rôzne vylepšenia, našou snahou bude opäť zvýšiť komfort pre všetkých zúčastnených a zabezpečiť aj bohatú ponuku sprievodného programu. Počas 12. ročníka sa môžete tešiť na bohatý piatkový program, koncerty na námestí a zahrievaciu párty v kine Akropola. Sobota sa bude niesť v znamení dobrej hudby a vyvrcholením dňa bude už tradične večerné finále.

Na pripravách už intenzívne pracujeme. Opäť by sme chceli zasnežovať námestie v maximálnom rozsahu, ako nám počasie dovolí. Všetkým obyvateľom námestia vopred ďakujeme za trpezlivosť pri našich organizačných aktivitách. Budeme sa snažiť o bezpečnosť a poriadok. Vopred sa ospravedlňujeme za prípadné nepohodlie.

V prípade akýchkoľvek pripomienok alebo podnetov nás neváhajte kontaktovať na info@bigairvmeste.sk.

Viac novinek s programom budeme postupne dopĺňať. Oplatí sa tiež sledovať našu webovú stránku www.bavm.sk, alebo sociálne siete [facebook.com/bigairvmeste](https://www.facebook.com/bigairvmeste).

Ak sa vám podujatie Big Air v meste páči a chcete ho podporiť, môžete venovať 2 % z vašich daní občianskemu združeniu FRST Crew Kremnica. Darované finančné zdroje použijeme na nákup komponentov zasnežovacej techniky, keďže sneh je pre zimný BAVM kľúčový a následne ho zúžitkujú aj deti na sánkovanie. Viac informácií nájdete na našej webovej stránke, v kategórii 2 % pre BAVM.

Budete spievať piesne ako za noci, keď sa svätia sviatok, a budete sa zo srdca radovať ako pútnik, ktorý ide s flautou na vrch Hospodinov ku Skale Izraela. Iz 30:29

Cirkevný zbor Kremnica
pozýva na koncert

Adventná Radost'

nedeľa 8. decembra 2019 o 16:00 hod.
evanjelický kostol Kremnica

Účinkujú:
Janko Siroma, Nikola Nižník,
Martina Papánková, Jozef Páček,
Kremnický banický spevácky zbor FOKOŠ

VIANOČNÉ TRHY V MEDZIBRÁNÍ

18. – 20. DECEMBER 2019

KREMNICA
MESTO PRÍBEHOV

ZUŠ J.L.Bellu v Kremnici
vás pozýva na

VIANOČNÉ TRHY

11.-12.12.2019.

od 9:00 - 17:00 hod.

MSKs Kremnica

V ateliéri sme pre vás pripravili:
Diáre na r.2020 s reprodukciami výtvarných
prac žiakov VO, Pohľadnice, Šperky, Drevený
Betlehem, Keramika, Anjeli, Misky, Šálky,
Vianočné dekorácie, Textilné hračky,
Ozdobné vešiaky

Základná škola, Angyalova ulica 401/26, Kremnica

Vás pozýva na charitatívne

VIANOČNÉ TVORIVÉ DIELNE

12.12.2019 od 14:00 do 18:00 hod. v MsKS v Kremnici.

Výťažok z predaja v meste i v MsKS bude venovaný zdravotne oslabeným žiakom našej školy.

mesto Kremnica * OZ Cremenium * Centrum voľného času * BBSK-Knižnica J. Kollára v Kremnici
Rímskokatolícky farský úrad Kremnica * NBS-Múzeum mincí a medailí v Kremnici * ZUŠ J. L. Bellu

vás pozývajú na stretnutie

s Mikulášom

na Štefánikovom
námestí

Stretneme sa
pri stromčeku
pred Mestským úradom

6. decembra o 16.30 h

zábavné hry • teplý čajík • čítanie vianočných rozprávok pri krbe
tvorba vianočného anjela • maľovanie na tvár • kremnické strigy
osobné stretnutie s Mikulášom • balíček pre každé dieťa

Nahliadli sme do historických pivníc v Kremnici

Veronika Chrienová

Počas Kremnickej slávnosti vína mohli stovky návštevníkov podujatia nahliadnuť do 10 historických

pivníc v centre mesta. Prvýkrát bola počas tohto podujatia verejnosti sprístupnená aj pivnica

pod františkánskym kláštorom. Ak ste sa do pivníc nestihli pozrieť, navštívte ich aspoň na fotkách.

December v Akropole

Filmy, koncerty, divadlo...pod jednou strechou

Filmy

OSAMELÍ BEŽCI: IDEME ĎALEJ!

STREDA 4.12. o 19.00

Film rozpráva príbeh básnickej skupiny Osamelí bežci, ktorá vznikla v roku 1963 a existuje dodnes. No predovšetkým je o veľkom priateľstve medzi jej členmi — Ivanom Laučíkom, Petrom Repkom a Ivanom Štrpkom. Ich osudy a životné peripetie boli rôzne. Peter Repka sa v 70. rokoch presťahoval do Nemecka, Ivan Laučík väčšinu svojho života prežil v Liptovskom Mikuláši a Ivan Štrpka žil v Bratislave. Aj keď ich stretnutia neboli každodenné a nie vždy jednoducho realizovateľné, napriek všetkým prekážkam ich priateľstvo pretrvalo.

Slovensko, 2019, far., 82 min

PORTRÉT ŽENY V PLAMEŇOCH

STREDA 11.12. o 19.00

Bretónsko, rok 1760. Talentovaná maliarka Marianne dostane zadanie odísť do panského domu na izolovanom ostrove a namaľovať tam svadobný portrét Héloise — mladej ženy z bohatej rodiny, ktorá na pranie svojej matky práve opustila kláštor, aby sa vydala do Milána. Héloise dohovorénému manželstvu vzdoruje tým, že odmieta maľbu portrétu. Marianne preto hrá rolu najatej spoločníčky a maľuje svoj objekt po večerach spamäti. Medzi oboma ženami postupne rastie vzájomná príťažlivosť umocnená blížiacim sa koncom slobody.

Francúzsko, 2019, far., 119 min

Workshopy

7. december, 16.00

PRIEZOR & ELEKTROUŠI / ELEKTROMAGNETICKÝ WORKSHOP

Chcete počuť nepočuteľné? Prídte si v rámci jednodňového workshopu s Jonášom Gruskom vyrobiť elektromagnetické senzory z celosvetovo preslávanej dielne LOM, ktorej audio zariadenia používajú aj také veličiny ako Emptyset či Aphex Twin!

Účastnícky poplatok:

Elektrouši - 17€ (v cene je materiál, nástroje, školenie)
Účastníci workshopu budú mať voľný vstup na večerný koncert art-rockového projektu NWK
Max. počet účastníkov je 10
registrovať sa môžete tu: zdno@1115.sk

16. december, 10.30

POMIMO KOMIKS / WORKSHOP

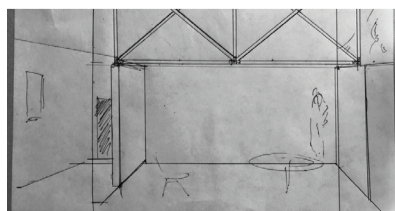
Pomimo je komiksový zborník, ktorý vznikol v roku 2014 z iniciatívy študentov Vysokej školy výtvarných umení, ale aj platforma, ktorá sa venuje primárne nezávislej komiksovej tvorbe. Formálne a ani obsahovo sa neobmedzuje a okrem publikovania komiksov sa venuje aj prednáškam, diskusiám a workshopom, ktoré sa tematicky neobmedzujú iba na komiks.
vstup: voľný

Inštalácia

12. december, 20.00

RASTISLAV SEDLAČÍK / XX+

XX+ bude konštrukčná inštalácia vo vstupnej časti Akropoly. Umelecký objekt - artefakt - odkazujúci na samotný priestor s jeho výtvarnými prvkami a zároveň funkčná konštrukcia, ktorej využitie budete môcť sledovať na vlastné oči už v nasledujúcich obdobiach...2020
Autor: Rastislav Sedlačík
slovenský výtvarník, absolvent VŠVU / AFAD

Koncert

7. december, 20.00

NWK / SLOVENSKÉ PIESNE

Toto muzikantské zoskupenie sa zameriava na slovenskú art-rockovú tvorbu v celej jej šírke, ktorú aranžuje pre moderné publikum. Vďaka multiinstrumentalite niekoľkých členov skupiny sú aranžmá striedavo v obsadení bicie nástroje - basgitar - klavír - flauta, bicie nástroje - basgitar - gitara - flauta, pričom štvrtý instrumentalista je ako hosť.

Pre deti

1. december, 16.00

EDO DREWO

Interaktívne predstavenie pre deti s ambíciou tvorby posolstva lásky k prírode. Deti s otvorenými ústami dostanú odpoveď na otázku, prečo sú zdravé stromy stále dôležité. Súčasťou predstavenia je aj spoločné pesničkové a tanečné vystúpenie s Drewom.

vstup: 3€

14. december, 16.00

DIVADLO ŽIHADLO: KLAUN PEPELE

Rozprávková klauniáda pre všetky deti, plná pesničiek, hier a dobrej nálady.

Hrajú: deti, harmonika Monika, gitara Gitka, zvieratka z cirkusu, klaun Pepele a Vlado Zetek
Výprava: Rozália Habová, Eva Režná a Vlado Zetek

Novembrové tvorivé dielne

Petronela Brhlíková, Oddelenie literatúry pre dospelých

Dňa 14.11.2019 sme sa stretli na tvorivých dielnach v Klube dôchodcov v Kremnici, kde sme zdobili tašky prišivaním látkových dekorácií. Bolo to veľmi príjemné stretnutie a každá účastníčka si domov odniesla vlastnoručne vyzdobenú tašku, ktorá bude nielen peknou ozdobou, ale bude mať aj praktické využitie.

Hľadali sme zázračné kľúče od hravého čítania

Jana Gálisová, Oddelenie literatúry pre deti

V pondelok 28.10.2019 sa žiaci prvého stupňa základných škôl zúčastnili v Knižnici Jána Kollára dvoch zaujímavých workshopov. Prvý bol určený deťom 1. ročníka ZŠ P. Križku v Kremnici a hlavnou jeho témou bola kniha Márie Ďuričkovej „O Guľkovi Bombuľkovi“. Pri inscenovanom príbehu o klobôčku vlny sa deti dozvedeli, ako sa Guľko narodil, ako žil na dvore so zvieratkami, ako každému pomáhal a po troške sa rozdával. Šikovní žiaci vyplnili tajničku a vyrobili si svojho vlastného papierového hrdinu Guľka Bombuľka. Druhý workshop s názvom „Malí - veľkí hrdinovia

tajomného lesa“ mali možnosť navštíviť žiaci 2. a 3. ročníka Základnej školy s materskou školou v Jastrabej. Motívom bola knižka od autora Roalda Dahla Minpinkovia. Deti prešli Lesom hriechu, spoznali ohrozený svet Minpinkov, na vlastnej koži si vyskúšali silu túžby, strachu a odvahy, aby porazili ohnivého Chlamstúňa.

Workshopmi nás previedla Mirka Biznárová z neziskovej organizácie OSMIJANKO, za čo jej veľmi pekne ďakujeme. Za finančný príspevok na podujatie ďakujeme mestu Kremnica.

Knižnica Jána Kollára v Kremnici, svojim seniorským a imobilným čitateľom z Kremnice a blízkeho okolia, ponúka službu

KNIHA BUS

t.j. donáška kníh až domov

KNIHY VÁM PRINESIEME VŽDY V PRVÝ ŠTVRTOK V MESIACI.

Naše kontaktné údaje:
telefón: 045 674 2063
mobil: 0904 371 794
e-mail: kniznica@kjjk.sk

Banskobystrický samosprávny kraj
Knižnica Jána Kollára

Vás pozývajú na výstavku
PREKVAPENIE POD STROMČEKOM

Výstavka potrvá od 1.12. 2019 do 7.1.2020
v čítárni Knižnice Jána Kollára
v čase otváracích hodín

ozdoby zo saténových stužiek
háčkované hračky
dekorácie z mydla
pletené košíky a ozdoby z papiera

CELE SLOVENSKO ČITA DEŤOM

Adventné čítanie
Vianočné rozprávky pri krbe
v čítárni Knižnice Jána Kollára

6.12.2019

BANSKOBYSTRICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
Knižnica Jána Kollára Kremnica

Hlavný partner adventných čítaní: NIVEA so starou rodinou
Partner: Slovenská televízia, Panta Rhei, U. Med. komunikácia, WILSON, Klemo
Mediálny partner: RTS, RTV, RADIO REGINA, Union, KREMICA, CELE SLOVENSKO ČITA DEŤOM

Ilustrácie: © Ivo Dražák

Súťažný tenis v Kremnici v sezóne 2019

ŠKT Kremnica

ŠKT Kremnica prihlásil do súťaží v tomto roku viaceré družstiev. Družstvo mužov, starších žiakov, mladších žiakov, detí do 10 a osem rokov. Muži obsadili v prvej triede pekné štvrté miesto, za družstvami Dubnice, Ružomberka a Vrútkami a pred družstvami Púchova, Podbrezovej a Prievídz. Družstvo hralo v tomto zložení: R.Gajdoš, J. Žufka st, J.Žufka ml., M.Cisárik, J.Žufka, J.Valica, B.Neuschl, R.Roško, pod kapitánskym vedením D. Hrnčiara.

Na individuálnych medzinárodných veteránskych turnajoch sa už viac rokov zúčastňuje J. Žufka st. Tento rok absolvoval 10 turnajov ITF v kategórii 70+. V Banskej Bystrici a Belehrade turnaj vyhral. V Prahe, Liberci a poľskom kúpeľnom meste Sopotyskončil na druhom mieste, v maďarskom Keszehely obsadil tretie miesto a na majstrovstvách sveta v chorvátskom Umagu spomedzi 128 hráčov sa prebojoval medzi 16 najlepších hráčov sveta. Vo svetovom rebríčku ITF mu v tomto roku patrí 34. miesto v dvojhre a 54. miesto v štvorhre.

Pekný úspech dosiahlo aj družstvo starších žiakov v zložení: S. Gajdošová, D. Petriková, E. Košíková, A. Kirková, C. Felah, E. Kršková, L. Zaťková obsadili v druhej triede druhé miesto. Vedúcim družstva boli páni J. Kirka, R. Gajdoš a J. Petrik.

Na individuálnych turnajoch sa darilo Dominike Perikovej, ktorá sa zúčastnila na 28 turnajoch, ktoré jej zabezpečili prvé miesto v stredoslovenskom regióne a dvanáste miesto na Slovensku medzi dievčatmi v ročníku 2008. Zvítazila na turnaji v Bratislave, druhé miesto obsadila v Lieskovi a v Púchove v dvojhrách a dvakrát skončila druhá v štvorhrách v Prievídzi a v Púchove.

Družstvo mladších žiakov hralo v druhej triede, kde obsadilo tretie miesto. Pod kapitánskym vedením pána M. Vizváriho hralo v zložení: T. Slašťan, F. Vizvári, M. Zöldy a L. Šebeň.

Aj medzi 8 až 10 ročnými deťmi sa objavili ďalší šikovní tenisti: T. Röhlingová, V. Tahúň, súrodenci Matuškovci, ktorí môžu v budúcich rokoch dosiahnuť pekné výsledky.

Amatérska Tenisová Liga 2019

Mário & Radoslav Gajdošovci

ATL v tomto roku napísala už svoju 9. kapitolu. Od začiatku v roku 2011 sa súťaže zúčastnilo veľa tenisových nadšencov nielen z Kremnice. Aj tento rok sme sa celé leto stretávali na dvorcoch ŠKT Kremnica pri tenisových zápasoch vo štvorhre. Za účasť patrí vďaka všetkým vytrvalým tenistom. Sme nesmierne radi, že chuť hrať tenis a súťažiť medzi sebou našli ľudia vo veku od 13 do 70 rokov.

Celý ročník sme uzavreli v piatok 18.10.2019 posedením v pohostinstve Paleta, ktorému tiež patrí vďaka za príjemnú atmosféru a hudobnú produkciu. Okrem hráčov sa ho zúčastnilo aj veľa rodinných príslušníkov. Tradične sme si pochutnali na pečenej kačke a lokšiach z hotela Centrál. Každá súťaž musí mať víťaza. A ináč tomu nebolo ani v ATL 2019. Skupinu B vyhrala premiérová rodinná dvojica Simona a Radoslav Gajdošovci. V skupine A zvíťazila už po 3. krát dvojica Marek Žufka a Vladimír Tahún. Víťazom aj všetkým ostatným gratulujeme.

Skupina A:

1. Marek Žufka / Vladimír Tahún
2. Timea Gajdošová / Radoslav Gajdoš
3. Jordán Žufka st. / Dušan Hrnčiar

Skupina B:

1. Simona Gajdošová / Radoslav Gajdoš
2. Branislav Grossmann ml. / Milan Vlček ml.
3. Juraj Kirka st. / Ivan Gordulič
3. Vladimír Tahún / Marián Šalát

V Národnom lyžiarskom centre štyria Kremničania

Jozef Mecerle, foto: Slovenská lyžiarska asociácia

Slovenská lyžiarska asociácia (SLA) spustila v polovici tohto roka projekt tzv. Národných lyžiarskych centier (NLC) v niekoľkých lyžiarskych odvetviach. Cieľom projektu je finančne podporiť mladých talentovaných pretekárov a vytvoriť im lepšie podmienky pre športovú prípravu.

Členmi NLC bežeckého lyžovania sú aj štyria lyžiari Mestského klubu lyžiarov (MKL) Kremnica, slovenskí mládežnícki reprezentanti, zverenci klubového trénera Jozefa Brünna — starší dorastenci Matúš Oravec, Denis Tilesch, staršia dorastenka Timea Mazúrová a mladšia dorastenka Laura Roglová. Šéftrenerom NLC bežcov a bežkyň je Ján Valuška, ktorý

je aj osobným trénerom slovenskej ženskej líderky Aleny Procházkovej (Slávia Ekonóm UMB B. Bystrica), štvornásobnej olympioničky, víťazky pretekov Svetového pohára v r. 2009, trojnásobnej víťazky seriálu Svetového pohára na kolieskových lyžiach. Jeho asistentom je Stanislav Holienčík. V prípravnom období na nastávajúcu zimnú lyžiarsku sezónu absolvoval tím NLC tréningové kempy vo vysokohorskom alpskom prostredí, v septembri v talianskom Livigne a v októbri v rakúskom Ramsau am Dachstein, kde trénovali na lyžiach na ľadovci spolu aj s členmi reprezentácie mužov a žien na čele s A. Procházkovou.

História jedného významného kremnického pomníka

Milan Durbák

Pomník v Hornej ulici, sprievod baníkov, 30. roky 20. storočia

Pomník v Dolnom parku, cca 1956

V Kremnici bolo v období od 18. storočia do prvej štvrtiny 20. storočia vybudovaných aj viacero svetových pamätníkov, počínajúc pamätníkmi, postavenými pri príležitosti panovníckych návštev v roku 1751 (cisár František I. Lotrinský) a v roku 1764 (rímsky kráľ a neskorší cisár Jozef II. a princ Leopold a neskorší cisár Leopold II.) a končiac dvomi pamätníkmi, pripomínajúcimi významné výročia. V roku 1903 to bol pamätník na počesť revolúcie 1848/1849 a v roku 1928 pamätník na počesť založenia mesta a na počesť vzniku Československej republiky. Posledný z uvedených pamätníkov, ktorý má tvar obelisku (ďalej len „Pomník“), má veľmi zaujímavú históriu, ktorá je súčasnej generácii skoro neznáma. V súvislosti s mojim všeobecným záujmom o históriu a v nadväznosti na časť mojej mladosti, prežitej v Kremnici, som sa v máji tohto roku začal zaujímať o bývalé priestranstvo v Hornej ulici (pôvodne Hviezdoslavovo námestie, teraz Ul. Jurka Langsfelda), nazývané „Na pomníku“, ktoré sa nachádzalo pred terajším objektom reštaurácie „Zlatý Sivoň“ (bývalý kultúrny dom

Rudných baní). Uvedené ohradené priestranstvo bolo začiatkom 60. rokov 20. storočia využívané aj ako športové ihrisko pre mládež z blízkych ulíc. V 80. rokoch 20. storočia bolo toto priestranstvo, v súvislosti s vybudovaním malého cestného obchvatu Kremnice, zlikvidované. Vo veci histórie uvedeného priestranstva som sa najprv obrátil na kremnického fotografa pána Ivana Čillíka so žiadosťou, či vo svojom archíve nemá nejakú fotografiu, dokumentujúcu uvedené priestranstvo. On síce vo svojom archíve fotografií nemal žiadajúcu fotografiu, ale sa mu podarilo získať zo Štátneho archívu v Banskej Bystrici, pracovisko Kremnica (ďalej len „archív“) historickú fotografiu, zachycujúcu stav priestranstva aj s Pomníkom v zimnom období, niekedy v 30. rokoch 20. storočia (Fotografia č. 1). Neskôr som v danej veci oslovil Ing. Dušana Rooba, ktorý si spomenul, že album fotografií, ktorý mu pred nejakým časom venovali pri návšteve Kremnice dedičia Ing. Karola Mráza, bývalého vedúceho zamestnanca Štátneho banského riaditeľstva v Kremnici v období 1. ČSR, obsahuje aj fotografiu,

Pomník v Hornej ulici, zima 30. roky 20. storočia

dokumentujúcu priestranstvo s Pomníkom (Fotografia č. 2). Následne som požiadal Mgr. Helenu Bazeldesovú, moju spolužiačku zo Strednej všeobecnozemelárskej školy v Kremnici o vykonanie výskumu v archíve, týkajúceho sa Pomníka. Za ochotu patrí jej, ako aj vedúcej archívu PhDr. Valérii Solčániovej, moje poďakovanie. Výsledkom vykonaného výskumu bolo získanie dokumentov preukazujúcich vybudovanie Pomníka v roku 1928 pri príležitosti 600. výročia založenia Kremnice a pri príležitosti 10. výročia vzniku Československej republiky. Pôvodne mal byť Pomník venovaný aj padlým kremnickým vojakom v 1. svetovej vojne, neskôr však bolo rozhodnuté, že pre padlých vojakov sa upraví pamätník, vybudovaný vo Zvolenskej doline v blízkosti kaplnky sv. Anny v roku 1903, pôvodne pripomínajúci revolučné roky 1848–1849. Mesto Kremnica objednalo vyhotovenie Pomníka u kamenára Karola Horna z Banskej Bystrice podľa jeho návrhu zo dňa 30.7.1928, ktorý bol spresnený v tom, že umiestnenie reliéfu mestského erbu pod vrcholom pomníka na jeho širšej strane, bolo rozšírené aj na ďalšie jeho dve kratšie strany a kamenná guľa na jeho vrchole bola nahradená trojvrším s dvojkřížom. Pomník je vyhotovený z prírodného kameňa, slovenského travertínu a pôvodne boli na ňom umiestnené dve kamenné tabule s pozlátenými písmenami so slovenským textom a s nemeckým prekladom: „Na pamiatku desaťročného jestvovania Československej republiky. 1918 — 1928“ a „Na pamiatku svojho šesťstoročného výročia postavilo slobodné a hlavné banské mesto Kremnica. 1328 — 1928“. Pomník bol odhalený 28.10.1928 v deň 10. výročia vzniku 1. ČSR, slávnostný príhovor mal Dr. Marián Blaha, diecézny biskup banskobystrickej diecézy. V noci zo dňa 29. na 30. mája 1942 došlo v blízkosti Pomníka k lievikovitému prepadnutiu terénu v priemere cca 5–6 m na hĺbku cca 3 m z vplyvu starého banského diela, zlikvidovanej šachty Trojkráľová. V nasledujúci deň 1.6.1942 bolo rozhodnuté o demontáži Pomníka a o uložení jeho kamenných kvádrov do parku pri futbalovom ihrisku (ďalej len „Dolný park“) s poznámkou, že tento čas pomník nebude postavený. Pôvodné kamenné pamätné tabule sa nezachovali. Pomník bol opätovne postavený na novom mieste v Dolnom parku pravdepodobne až po 2. svetovej vojne, presný dátum jeho opätovného postavenia sa doteraz nepodarilo zistiť. V roku 1956 boli na pomník umiestnené bronzové tabule a menami osôb, ktoré položili svoje životy v boji proti nacizmu počas Slovenského národného povstania a bronzový reliéf (Fotografia č. 3), ktorého autorom bol ak. sochár Andrej Peter (1912–2003), významný kremnický umelec. Pomník bol v roku 1976 zapísaný do zoznamu národných kultúrnych pamiatok na Slovensku. Premiestnený Pomník tak v súčasnosti už nie je venovaný svojmu pôvodnému účelu a na jeho vrchole už nie je dvojkříž, ktorý bol v roku 1959 nahradený päťcípovou hviezdou v ratolesti. Niekedy po roku 1990 boli bronzové tabule odcudzené vandalmi a v roku 2017 boli nahradené plastovými tabuľami, neskôr bol odcudzený aj bronzový reliéf. Dňa 11.5.2019 som vykonal ohliadku Pomníka a zistil som, že jeho súčasný stav je nedostojný. Odcudzené bronzové tabule sú nahradené nevkusnými plastovými tabuľami, ktoré navyše obsahujú viaceré gramatické nesprávnosti. Priestor na pomníku, v ktorom bol umiestnený reliéf je prázdny a stožiare na zástavy, osadené po bokoch Pomníka sú nefunkčné. Na základe vyššie uvedených zistení som sa dňa 13.8.2019 obrátil listom na Ing. Alexandra Ferenčíka, primátora Kremnice so žiadosťou, aby predložil mestskému zastupiteľstvu návrh na úpravu Pomníka, spočívajúci v nahradení nevkusných plastových tabuľ kamennými tabuľami, ktoré by obsahovali aj pôvodné údaje z roku 1928. Mestské zastupiteľstvo prerokovalo návrh na úpravu Pomníka na svojom zasadnutí dňa 19.9.2019 a prijalo uznesenie č. 129/1909, ktoré umožní realizovanie jeho úpravy tak, aby mohla byť vykonaná do mája 2020, kedy si budeme pripomínať 75. výročie oslobodenia Kremnice sovietskou a rumunskou armádou.

Aj pes z útulku – dočasného domova naplní vaše srdce veľkými citmi

OZ Pes a mačka v ohrození, foto ilustračné

Aj keď nie je čistokrvný výstavný s pôvodom, je „len“ bez neho, predsa dokáže milovať tak, ako ten, ktorý vyhral niekoľko medailí.

Skúsme sa spolu, milí čitatelia Kremnických novín v tomto predvianočnom čase zamyslieť nad pravdivosťou jedného motta:

„Pes je jediná bytosť na svete, ktorá Ťa miluje viac, než sa miluje sám.“

A že je tento výrok naozaj pravdivý, posúďte sami. My, milovníci zvierat si myslíme, že presne vystihuje tieto štvornohé stvorenia.

Pes je neoddeliteľnou súčasťou života mnohých z nás. Je nám veľkou oporou v ťažkých, namáhavých situáciách. A vy viete, že máte jeho – nenahraditeľnú oporu, kamaráta, priateľa, ktorý vás nikdy nezradí, neoklame, nevysmeje, nikdy sa na vás nenahnevá a má vás nadovšetko rád. Že máte niekoho, kto je tu s vami, kto chápe, čo prežívate, kto vás podporí. Nikomu inému sa nezdôveríte so svojimi sklamaniami, tak ako jemu. Verte. Mnohí ste to poznali sami. Je úžasné pozeráť na tie rozžiarené oči, keď pes zbadá, že beriete vódzku. A tie jeho artistické kúsky, ktoré pri tom stvára. Ihneď vytuší, že sa ide von.

Pes naozaj vycíti všetko. Vie, kedy sa ide jesť, kedy sa ide von, kedy odchádzate. Dokáže rozoznať vaše emócie ... či je to radosť, úspech, neúspech. Pes to prežíva s vami, vycíti každú druh náladu. A za trochu jedla, za pohladenie, poláskanie je schopný položiť i svoj život za ten váš.

To, že mnohým ľuďom je osud zvierat ľahostajný, vieme už dávno. Takýchto „ľudí“ nikdy nepochopíme. Pre

mnohých z nás je pes takisto živý tvor. Niektorí „ľudia“ sú schopní naozaj ohavných činov – pozrite sa na ulicu, do útulkov. Pre nich sú zvieratá len obyčajné handry – i keď je v platnosti zákon, že pes je živý tvor – na ktorých si môžu vybiť zlosť, do ktorých sa môže kopat.

Môžeme len dodať, že ľudia, ktorí sú schopní akýmkoľvek spôsobom ublížiť nevinnému zvieratku, sa nemajú právo nazývať ľuďmi, pretože normálny človek má srdce a takito „ľudia“ ho určite nemajú.

A preto, milí čitatelia Kremnických novín, dokážme, že sme ľudia a darujeme psom, ktorí možno práve na vás čakajú v dočasnom domove v Kremnici, nový domov, ten pravý, skutočný, ktorý ešte nezažili.

A vy, ktorí nemáte možnosť či podmienky na poskytnutie takého domova, venujte im akýkoľvek finančný dar na č. účtu **SK 14 0900 0000 0051 1727 2096**.

Za vďačných psov v kremnickom dočasnom domove, všetkým ľuďom dobrej vôle a dobrého srdca vopred ďakujú aktivisti OZ Pes a mačka v ohrození a prajú krásne vianočné sviatky, v novom roku 2020 všetko len to najlepšie.

**KULTÚRNE A
INFORMAČNÉ
CENTRUM**

2019 BURZA

zimného športového výstroja

v Mestskom kultúrnom stredisku v Kremnici

**Zber: 2. decembra ~ pondelok 10:00 – 12:00
13:00 – 17:00**

**Predaj: 3. decembra ~ utorok 8:30 – 12:00
13:00 – 16:30**

**Výdaj: 4. decembra ~ streda 8:30 – 12:00
13:00 – 16:00**

**Prijímať a zbierať sa bude len výstroj a odevy športového charakteru.
Obuv a odevy iného druhu nebudú prijaté.
Organizátor si vyhradzuje právo určiť prijateľnosť tovaru!**

ZBERATEĽSKÁ BURZA

1. december 2019

**8.00 - 11.00 h.
MsKS Kremnica**

Vstupné 0,50 €

- mince, medaily
- papierové platidlá
- vyznamenania a odznaky
- známky
- keramika
- šperky, hodinky
- vinylové platne LP
- a iné zberateľské predmety

RIADKOVÁ INZERCIA

Ponúkam opravy a predaj šijacích strojov.
Tel: 0907 129 671

Predám novú pascu na líšky, rozmer 140/60/40cm, cena 95 euro. Tel.:
0907181800

Profesionálne tepovanie posteľných matracov, stoličiek, sedacích súprav, kobercov a interiéru áut. Likvidácia roztočov.
0917 921 356

V Kremnici na sídlisku J. Horvátha ponúkam na dlhodobý prenájom nebytové priestory – bývalé potraviny CBA. Zastáva plocha a nádvorie o výmere 695 m². Kontakt 0904 648 880.

SLOVENSKÝ ČERVENÝ KRÍŽ V ŽIARI NAD HRONOM
V SPOLUPRÁCI S MESTOM KREMNICA

oznamuje všetkým darcom krvi,
že

V PONDELOK 9. 12. 2019
v čase od 7.30 hod. do 10.00 hod.

sa uskutoční

KVAPKA KRVI

v Mestskom kultúrnom stredisku
v Kremnici.

Prineste si občiansky preukaz a kartičku poistenca.

„Každá kvapka pomôže zachrániť život“.